

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Marie Turkové v právní věci žalobce: **Ing. E. K.**, zast. Mgr. Dagmar Dřimalovou, advokátkou, se sídlem Praha 6, Muchova 9/223, proti žalovanému: **Magistrát hlavního města Prahy**, odboru sociální péče a zdravotnictví, se sídlem Praha 1, Mariánské nám. 2, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 31. 1. 2006, č. j. 3 Ca 7/2005 - 26,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á**.
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Zástupkyni žalobce Mgr. Dagmar Dřimalové, advokátce, **s e p ř i z n á v á** odměna za zastupování ve výši 3475 Kč, která jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností žalobce (dále jen „stěžovatel“) brojí proti rozsudku Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“) ze dne 31. 1. 2006, č. j. 3 Ca 7/2005 – 26, (dále jen napadený rozsudek), jímž byla zamítnuta žaloba stěžovatele proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 3. 2005, č. j. MHMP 26788, 26876/2005 SSP/66, 67/05, kterým žalovaný zamítl odvolání stěžovatele proti rozhodnutím Úřadu městské části Praha 6, odboru státní sociální podpory (dále jen „správní orgán I. stupně“) o zamítnutí žádosti o přiznání dávky státní sociální podpory, příspěvku na bydlení na IV. čtvrtletí roku 2004 a I. čtvrtletí roku 2005. Dále stěžovatel toutéž kasační stížností napadl usnesení téhož soudu ze dne 25. 1. 2006, č. j. 3 Ca 7/2005 – 25, jímž městský soud zamítl návrh stěžovatele na ustanovení zástupce pro řízení o žalobě proti napadenému rozhodnutí žalovaného.

V žalobě se stěžovatel domáhal zrušení napadeného rozhodnutí žalovaného a stejně tak i rozhodnutí správního orgánu I. stupně o nepřiznání příspěvku na bydlení. Stěžovatel

vedl, že dochází k jeho úmyslné diskriminaci jako osoby samostatně výdělečně činné tím, že žalovaný zcela prokazatelně kalkuluje s fiktivními příjmy odvozenými od 50 % průměrné mzdy a nezkoumá skutečné reálné příjmy žadatele jako osoby samostatně výdělečně činné dané průměrným měsíčním příjmem odvozeným z daňového přiznání za rok 2003, navíc v situaci hmotné nouze. Podle jeho názoru je pro přiznání dávek státní sociální podpory rozhodné právě uvedené daňové přiznání, a nikoliv fiktivní příjem, který je podle názoru stěžovatele protiústavní, konkrétně v rozporu s ustanovením čl. 30 Listiny (právem občanů na pomoc v hmotné nouzi). Zároveň navrhl, aby městský soud předložil věc dle čl. 95 odst. 2 Ústavy k rozhodnutí Ústavnímu soudu.

Městský soud rozhodl o žalobě napadeným rozsudkem, jímž žalobu stěžovatele zamítl. Napadený rozsudek městský soud odůvodnil tak, že podle ustanovení § 24 odst. 1 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o státní sociální podpoře“), nárok na příspěvek na bydlení má vlastník nebo nájemce bytu, který je v bytě hlášen k trvalému pobytu, jestliže rozhodný příjem v rodině je nižší než částka součinu životního minima rodiny a koeficientu 1,60. Podle ustanovení § 5 odst. 7 zákona o státní sociální podpoře se za příjem uvedený v odst. 1 písm. a) bodu 2 téhož ustanovení (tj. příjem osoby samostatně výdělečně činné, jejíž činnost je posuzována jako hlavní výdělečná činnost) považuje pro účely tohoto zákona měsíčně nejméně částka odpovídající 50 % průměrné měsíční mzdy v národním hospodářství za kalendářní rok předcházející období od 1. 7. do 30. 6. následujícího kalendářního roku, na které se předmětná dávka státní sociální podpory přiznává. Tuto částku vyhláší Ministerstvo práce a sociálních věcí ve Sbírce zákonů sdělením podle průměrné mzdy v národním hospodářství vyhlášené Českým statistickým úřadem s tím, že tuto částku zaokrouhluje na celé stokoruny dolů. Ve sdělení MPSV č. 311/2004 Sb. byla touto částkou pro rok 2004 vyhlášena částka ve výši 8400 Kč.

Městský soud dále uvedl, že ze správního spisu zjistil, že s ohledem na doklady o výši čtvrtletního příjmu žalobce a příslušnou právní úpravu doložený měsíční průměr příjmů rodiny žalobce za rozhodné období 3. a 4. čtvrtletí 2004 činil 8400 Kč, takže převýšil součin zákonného koeficientu 1,60 a částky životního minima rodiny, která činila ve 3. čtvrtletí roku 2004 4100 Kč, tj. po vynásobení 6560 Kč, a ve 4. čtvrtletí roku 2004 činila 4300 Kč, tj. po vynásobení 6880 Kč, což ani v jednom případě nezakládalo u žalobce nárok na přiznání dávek.

Městský soud uzavřel, že žalovaný rozhodl o odvolání stěžovatele proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně v souladu se zákonem, z čehož plyne, že nebyly dány důvody pro zrušení napadeného rozhodnutí žalovaného. Ohledně ústavněprávních námitek (potažmo návrhu na předložení věci Ústavnímu soudu dle čl. 95 odst. 2 Ústavy) městský soud poukázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu (rozsudek ze dne 23. 10. 2003, č. j. 5 A 74/2000 - 37), podle něhož předmětná fikce příjmu u osob samostatně výdělečně činných není v rozporu s čl. 1 a 3 Listiny základních práv a svobod.

V kasační stížnosti stěžovatel brojí proti napadenému rozsudku městského soudu z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) s. ř. s., tedy z důvodu nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení a z důvodu vady řízení před správním orgánem (nesprávně zjištěného skutkového stavu). Konkrétně spatřuje naplnění namítaných kasačních námitek v tom, že správní orgány obou stupňů i soud vycházely z fikce dosaženého příjmu, která byla vyhlášena formou sdělení Ministerstva práce a sociálních věcí. Stěžovatel má za to, že pro stanovení měsíčního průměru rodiny stěžovatele za rozhodné období 3. a 4. čtvrtletí roku 2004 nelze vycházet z toho, že tento měsíční průměr činí částku ve výši 8400 Kč, jež převyšuje součin zákonného

koeficientu 1,60 a částky životního minima rodiny, která činí 4100 Kč, tj. 6560 Kč, a to jen z toho důvodu, že v této době byl osobou samostatně výdělečně činnou, když bylo řádně doloženo, že v rozhodném období stěžovatel dosáhl výdělku celkem ve výši 5916 Kč za 3. čtvrtletí i 4. čtvrtletí roku 2004, což předloženými listinami stěžovatel prokázal. Z těchto důvodů se stěžovatel domnívá, že byla porušena jeho ústavně zaručená základní práva, zejména právo na pomoc v hmotné nouzi. Dále se domnívá, že byl na základě započtení fiktivního příjmu osoby samostatně výdělečně činné (dále jen „OSVČ“) diskriminován vůči osobám vykonávajícím závislou výdělečnou činnost. Z těchto důvodů požaduje zrušení napadeného rozsudku a vrácení věci městskému soudu k dalšímu projednání. Kromě toho v kasační stížnosti napadl i usnesení městského soudu ze dne 25. 1. 2006, kterým mu nebyl ustanoven zástupce pro řízení před městským soudem. Uvedl, že stěžovatel se tak nemohl kvalifikovaně bránit prokázané nezákonnosti žalovaného, a to i vzhledem k tomu, že stěžovatel není právně vzdělán. Spolu s kasační stížností požádal stěžovatel o přiznání odkladného účinku z toho důvodu, že od 17. 3. 2006 bude stěžovatel zřejmě již zcela bez prostředků, a tedy v kritické hmotné nouzi.

Stěžovatel svou kasační stížnost doplnil podáním ze dne 20. 9. 2006, v němž k výše uvedeným kasační námitkám uvedl, že městský soud nepoužil při svém rozhodování ustanovení § 1 odst. 8 zákona č. 482/1991 Sb., o sociální potřebnosti, ve znění zákona č. 124/2005 Sb., účinném ke dni 30. 3. 2005, který stanovil, že ustanovení § 6 zákona o životním minimu o minimální výši příjmu osob samostatně výdělečně činných se při posuzování sociální potřebnosti nepoužije. Podle stěžovatelova názoru správní orgán svým postupem porušil zákon o životním minimu, o sociální potřebnosti a zákona o státní sociální podpoře a úmyslně poškodil žadatele v situaci hmotné nouze.

Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

Ze správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že dne 29. 12. 2004 podal stěžovatel u správního orgánu I. stupně žádost o přiznání příspěvku na bydlení za 4. čtvrtletí roku 2004. V dokladu o výši čtvrtletního příjmu stěžovatel uvedl, že vykonával samostatně výdělečnou činnost po celý rok 2003 i v kalendářním čtvrtletí předcházejícím podání žádosti. Ve své žádosti žádné příjmy nedoložil, avšak z tiskové sestavy elektronického systému DAFA je zřejmé, že stěžovatelovy příjmy ze samostatné výdělečné činnosti činily 13 663 Kč za 3. čtvrtletí roku 2004 (tj. za rozhodné období pro stanovení nároku na příspěvek na bydlení). Následně správní orgán rozhodnutím ze dne 29. 12. 2004 žádost o příspěvek na bydlení za 4. čtvrtletí roku 2004 zamítl s odůvodněním, že životní minimum stěžovatele činilo dle tehdy účinné právní úpravy 4100 Kč (2320 Kč jako částka na osobní potřeby a 1780 Kč částka na domácnost). Jako rozhodný příjem byla stěžovateli započítána částka 8400 Kč měsíčně (tj. 25 200 Kč za kalendářní čtvrtletí). Jelikož tato částka byla vyšší než součin částky životního minima stěžovatele se zákonným koeficientem 1,60 ($4100 \times 1,60 = 6560$ Kč), nárok na dávku stěžovateli nevznikl. Proti tomuto rozhodnutí správního orgánu I. stupně podal stěžovatel odvolání dne 19. 1. 2005.

Stěžovatel podal dne 3. 1. 2005 další žádost o přiznání příspěvku na bydlení, tentokrát na I. čtvrtletí roku 2005. K žádosti doložil potvrzení o výši příjmu ve 4. čtvrtletí roku 2004, kde opět žádné příjmy neuvedl. V dokladu o výši čtvrtletního příjmu stěžovatel uvedl, že vykonával samostatně výdělečnou činnost po celý rok 2003 i v kalendářních čtvrtletích předcházejících podání žádosti. Z přiložené tiskové sestavy elektronického systému DAFA však vyplynulo, že stěžovatel dosáhl za uvedené období příjmu 13 663 Kč. Na základě toho vydal správní orgán I. stupně rozhodnutí ze dne 14. 1. 2005, jímž žádost o dávku stěžovateli zamítl s obdobným odůvodněním, tedy poukazem na zápočet fiktivního příjmu

8400 Kč měsíčně, který převyšuje stěžovatelem reálně dosažený příjem. Proti tomuto rozhodnutí podal stěžovatel odvolání dne 19. 1. 2005.

O odvoláních stěžovatele proti napadeným rozhodnutím žalovaný rozhodl jediným rozhodnutím dne 4. 3. 2005, č. j. MHMP 26788, 26876/2005, SSP/66, 67/05, tak, že podaná odvolání zamítl a napadená rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdil. V odůvodnění svého rozhodnutí žalovaný uvedl, že v dokladech o výši čtvrtletního příjmu za 3. a 4. čtvrtletí stěžovatel uvedl, že ve všech měsících obou těchto čtvrtletí roku 2004 vykonával činnost, z níž má příjmy z podnikání. Jelikož tyto příjmy nepřevýšily zákonem stanovenou částku fiktivního příjmu OSVČ odpovídající 50 % průměrné měsíční mzdy v národním hospodářství, která byla konkrétně vyhlášena za rok 2003 sdělením MPSV č. 311/2004 Sb. a činila 8400 Kč měsíčně, bylo nutno stěžovateli započíst jako rozhodný měsíční příjem tuto částku. Ke stěžovatelem namítané diskriminaci osob výdělečně činných žalovaný poukázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu (rozsudek ze dne 23. 10. 2003, č. j. 5 A 74/2000 – 37), která uvádí právní názor, že fikce příjmu pro OSVČ upravená v ustanovení § 5 odst. 5 zákona o státní sociální podpoře není v rozporu s čl. 1 a 3 Listiny.

Ze soudního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že současně s podáním žaloby podal stěžovatel i návrh na ustanovení zástupce v řízení o žalobě. Městský soud usnesením ze dne 25. 1. 2006, č. j. 3 Ca 7/2005 – 25, tento návrh zamítl. V odůvodnění napadeného usnesení městský soud konstatoval, že soudní řád správní jako jednu z podmínek pro vyhovění návrhu stanoví skutečnost, že je ustanovení zástupce třeba k ochraně práv účastníka řízení. Městský soud dovodil, že tato podmínka v případě stěžovatele splněna není, což dovodil především z úrovně zpracování žalobního podání, které mělo všechny náležitosti a bylo podáno v zákonem stanovené lhůtě. Žaloba je odůvodněna a obsahuje i navrhovaný výrok rozsudku. Městský soud dospěl k názoru, že v takovém případě není zastoupení stěžovatele k ochraně jeho práv nutné, neboť stěžovatel učinil vše, co pro obhajobu svých práv učinit v dané situaci mohl. Podmínkou splnění předpokladů pro osvobození od soudních poplatků se soud z tohoto důvodu nezabýval.

Usnesením ze dne 16. 8. 2006, č. j. 3 Ca 7/2005 – 38, však pro řízení o kasační stížnosti proti svým napadeným rozhodnutím městský soud ustanovil stěžovateli zástupkyni Mgr. Dagmar Dřímálovou, advokátku, se sídlem Muchova 9/223, Praha 6, neboť shledal, že majetkové a výdělkové poměry stěžovatele odůvodňují osvobození od soudních poplatků. Jelikož je v řízení o kasační stížnosti zastoupení povinné, považoval městský soud i podmínku potřeby ochrany práv stěžovatele za splněnou.

Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal formální náležitosti kasační stížnosti, přičemž zjistil, že je podána osobou oprávněnou a je proti označenému usnesení přípustná za podmínek ustanovení § 102 a § 104 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek městského soudu i řízení, jež jeho vydání předcházelo, v souladu s § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., neshledal přitom vady, k nimž by musel podle § 109 odst. 3 s. ř. s. přihlédnout z úřední povinnosti. Vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil ve své kasační stížnosti, dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Z kasační stížnosti vyplývá, že stěžovatel napadá jak označený rozsudek, jímž byla jeho žaloba zamítnuta, tak i označené usnesení, jímž byl zamítnut jeho návrh na ustanovení zástupce pro řízení před městským soudem. U napadeného rozsudku se stěžovatel domnívá,

že byla naplněna kasační námitka obsažená v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s, tedy že došlo k nezákonnosti spočívající v nesprávnosti posouzení právní otázky soudem a vadě řízení před správním orgánem spočívající v nesprávném zjištění skutkového stavu, porušení procesních předpisů nebo nesrozumitelnosti správního rozhodnutí. Tyto námitky neshledal Nejvyšší správní soud jako oprávněné. Právní úprava poskytování příspěvku na bydlení obsažená v zákoně o státní sociální podpoře byla novelizována zákonem č. 453/2003 Sb. s účinností od 1. 7. 2004, kdy byla na základě změny tohoto zákona zavedena fiktivní minimální hranice rozhodného příjmu OSVČ, která byla v posuzované věci aplikována. Příslušná ustanovení zákona o státní sociální podpoře ve znění tehdy platném a účinném o rozhodném příjmu uváděla:

§ 5 odst. 1 písm.a) bod 2:

(1) Za příjem se pro účely stanovení rozhodného příjmu považují

2. příjmy z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti uvedené v § 7 odst. 1 a 2 zákona o daních z příjmů, a jde-li o uvedené příjmy podléhající dani z příjmů stanovené paušální částkou, předpokládáný příjem, nejméně však částka stanovená v odstavci 7;

§ 5 odst. 5:

(5) Je-li rozhodným obdobím, za které se zjišťuje rozhodný příjem, kalendářní čtvrtletí [§ 6 písm. b)] a v tomto rozhodném období osoba podle svého prohlášení vykonávala činnost, z níž má příjmy uvedené v odstavci 1 písm. a) bodu 2, započítává se jako příjem z této činnosti do rozhodného příjmu částka odpovídající

a) měsíčnímu průměru stanovenému z příjmů z uvedené činnosti za kalendářní rok, který bezprostředně předchází kalendářnímu roku, do něhož spadá počátek období od 1. července do 30. června následujícího kalendářního roku, na které se dávka přiznává (§ 51),

b) měsíčnímu průměru stanovenému z příjmů z uvedené činnosti za období zahrnuté do daňového přiznání za kalendářní rok, který bezprostředně předchází kalendářnímu roku, do něhož spadá počátek období od 1. července do 30. června následujícího kalendářního roku, na které se dávka přiznává (§ 51), došlo-li ke změně účtování v kalendářním roce na účtování v hospodářském roce a naopak podle § 7 odst. 14 zákona o daních z příjmů , nebo

c) jedné dvanáctině příjmů, jde-li o příjmy podléhající dani z příjmů stanovenou paušální částkou, ze kterých byla v kalendářním roce, který bezprostředně předchází kalendářnímu roku, do něhož spadá počátek období od 1. července do 30. června následujícího kalendářního roku (§ 51), stanovena daň paušální částkou podle § 7a zákona o daních z příjmů ,

nejméně však částka uvedená v odstavci 7; měsíční průměr podle písmen a) a b) se stanoví za kalendářní měsíce, v nichž osoba vykonávala alespoň po část kalendářního měsíce činnost, z níž měla příjmy uvedené v odstavci 1 písm. a) bodu 2. Obdobně se postupuje, má-li osoba příjmy uvedené v § 4 odst. 1 písm. e) zákona o daních z příjmů .

§ 5 odst. 7:

„Za příjem uvedený v odstavci 1 písm. a) bodu 2 se považuje pro účely tohoto zákona měsíčně nejméně částka odpovídající 50 % průměrné měsíční mzdy v národním hospodářství za kalendářní rok,

a) za který se zjišťuje rozhodný příjem, je-li rozhodným obdobím kalendářní rok,

b) předcházející období od 1. července do 30. června následujícího kalendářního roku, na které se sociální příspěvek a příspěvek na bydlení přiznává; to platí i přiznávají-li se v rámci tohoto období na dobu kratší (§ 51 odst. 2).

Částku uvedenou v předchozí větě vyhláší Ministerstvo práce a sociálních věcí ve Sbírce zákonů sdělením podle průměrné mzdy v národním hospodářství vyhlášené Českým statistickým úřadem s tím, že tuto částku zaokrouhluje na celé stokoruny dolů.

Sdělením MPSV č. 311/2004 Sb. byla s platností od 26. 5. 2004 vyhlášena za tuto částku pro účely státní sociální podpory a sociální potřeby za kalendářní rok 2003 částka 8400 Kč měsíčně.

Zavedení zákonné fikce minimálního příjmu OSVČ mělo za následek, že rozhodný příjem osob vykonávajících podnikatelskou nebo jinou samostatnou výdělečnou činnost při posuzování nároku takové osoby na získání příspěvku na bydlení se započítal tak, že v případě, že tato osoba měla příjem nižší, než je uvedená hranice 50 % průměrné měsíční mzdy v národním hospodářství za kalendářní rok, se započítala jako rozhodný měsíční příjem této osoby tato fiktivní částka. Z povahy institutu zákonné fikce plyne, že tato skutečnost platí za prokázanou nezávisle na tom, jaký byl skutečný rozhodný příjem osoby samostatně výdělečně činné, jejíž nárok na dávku byl posuzován. Ke skutečnému příjmu tedy v takovém případě správní orgán pro účely posouzení nároku na dávku již dále nepřihlíží.

Nejvyšší správní soud se ve své předchozí judikatuře již několikrát vyjádřil obecně k tomuto institutu, přičemž jeho právní názor vycházel i z judikatury Evropského soudu pro lidská práva a Ústavního soudu ČR, přičemž doposud nedoznal žádných změn (viz blíže rozsudek ze dne 23. 10. 2003, č. j. 5 A 74/2000 - 37, publ. pod č. 233/2004 Sb. NSS). Nejvyšší správní soud je toho názoru, že k neodůvodněným rozdílům v právní úpravě dávek státní sociální podpory mezi skupinou osob samostatně výdělečně činných a ostatními skupinami účastníků řízení o dávku státní sociální podpory nedošlo. Tato argumentace byla náležitě prezentována i stěžovateli v předchozích rozsudcích Nejvyššího správního soudu v jeho jiných věcech, které se týkaly právně obdobných případů, a proto považuje v tomto ohledu Nejvyšší správní soud za nadbytečné její opakování na tomto místě a poukazuje na zmíněné rozsudky ve věcech stěžovatele ze dne 17. 1. 2007, č. j. 3 Ads 107/2005 – 71, a č. j. 3 Ads 108/2005 – 68. K argumentům stěžovatele, že orgány České republiky prostřednictvím aplikace předmětné fikce příjmu u OSVČ porušují ustanovení čl. 30 Listiny, Nejvyšší správní soud pouze uvádí, že čl. 30 odst. 2 Listiny je ustanovením garantujícím právo občanů České republiky na pomoc v hmotné nouzi k zajištění základních životních podmínek. Systém dávek státní sociální podpory ovšem primárně neslouží k realizaci tohoto sociálního práva, nýbrž spíše realizací povinnosti státu pomáhat rodinám s dětmi (čl. 32 odst. 5 Listiny), přičemž na úrovni zákonného provedení tohoto základního práva v systému státní sociální podpory se za rodinu považuje i jednotlivec. Podle ustanovení § 1 zákona o státní sociální podpoře se státní sociální podpora ve stanovených případech poskytuje v závislosti na výši příjmu, což je i případ příspěvku na bydlení. Obdobně je třeba odmítnout také argument stěžovatele směřující k aplikaci

ustanovení § 1 odst. 8 zákona č. 482/1991 Sb., o sociální potřebnosti, ve znění zákona č. 124/2005 Sb., účinném ke dni 30. 3. 2005, který stanovil, že ustanovení § 6 zákona o životním minimu o minimální výši příjmu osob samostatně výdělečně činných se při posuzování sociální potřebnosti nepoužije. K tomu Nejvyšší správní soud pouze podotýká, že toto pravidlo se dotklo pouze posuzování nároků na dávky sociální potřebnosti upravené citovaným zákonem o sociální potřebnosti, nijak však nezasáhlo do právní úpravy posuzování nároku na dávky státní sociální podpory, kde se při posuzování nároku na tyto dávky fiktivní minimální příjem i nadále uplatňoval. Při výpočtu příspěvku na bydlení sice správní orgán pracoval s částkami životního minima, avšak nehodnotil sociální potřebnost stěžovatele. Navíc zde stěžovatel evidentně požaduje retroaktivní aplikaci takové právní normy, která v době, kdy o dávku požádal, nebyla účinná. Na to však Nejvyšší správní soud ostatně stěžovatele upozornil již ve svých předchozích výše citovaných rozsudcích, jimiž rozhodl o kasačních stížnostech podaných stěžovatelem v obdobných dávkových věcech.

V posuzované věci je zřejmé, že období IV. čtvrtletí roku 2004, na něž stěžovatel žádal přiznání dávky příspěvku na bydlení, jakož i období následujícího I. čtvrtletí roku 2005, na něž požádal o přiznání téže dávky, již spadá do období účinnosti zákona č. 453/2003 Sb., resp. té jeho části, která novelizovala ustanovení § 5 odst. 7 zákona o státní sociální podpoře ve výše uvedeném znění. Jelikož prokázané příjmy stěžovatele (tj. jejich měsíční průměr vypočtený z výše čtvrtletního příjmu doloženého v elektronické evidenci DAFA) nedosahovaly výše zákonné hranice minimálního fiktivního příjmu, která dle citovaného sdělení MPSV činila 8400 Kč měsíčně, byla mu tato částka započtena jako rozhodný měsíční příjem v rozhodném období pro posouzení nároku na dávku, a to v případě obou správních řízení o stěžovatelových žádostech. Nejvyšší správní soud z výše uvedených důvodů neshledává na tomto postupu nic protizákonného, a proto se ztotožňuje s názorem městského soudu, že žalovaný rozhodl o odvolání stěžovatele proti rozhodnutím správního orgánu I. stupně v souladu se zákonem, z čehož plyne, že nebyly dány důvody pro zrušení napadeného rozhodnutí žalovaného.

Vůči napadenému usnesení městského soudu o neustanovení zástupce stěžovatel namítal, že se při jeho vydání městský soud dopustil tzv. jiné vady řízení, která mohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí o věci samé, když návrh stěžovatele na ustanovení zástupce zamítl. K tomu Nejvyšší správní soud uvádí, že k podmínkám ustanovení zástupce navrhovateli podle § 35 odst. 8 s. ř. s. se ve své předchozí judikatuře mnohokrát vyjádřil, přičemž dovodil, že je třeba při hodnocení podmínky potřebnosti ochrany práv navrhovatele posuzovat jak samotnou jeho osobu, tak i především úroveň a kvalitu podání, která jsou soudu adresována (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 4. 2004, sp. zn. 6 Azs 27/2004 a rozsudek ze dne 27. 5. 2004, č. j. 4 As 21/2004 - 64, přístupné na www.nssoud.cz). Městský soud při vydání napadeného usnesení z těchto judikatorních poznatků vyšel, když poukázal výslovně na to, že u stěžovatele není naplněna podmínka nutnosti ochrany práv, neboť z žalobního podání je zřejmé, že stěžovatel je v soudním procesu orientován a žalobu dostatečně konkretizoval a odůvodnil. Nejvyšší správní soud návrh poukazuje na to, že stěžovatel nebyl účastníkem soudního řízení správního poprvé, takže je nade vše pochybnost zřejmé, že měl dostatečné povědomí o svých procesních právech a účelu a smyslu soudního řízení. Z těchto důvodů nepovažuje Nejvyšší správní soud ani tuto námitku za oprávněnou.

Městský soud dále po podání kasační stížnosti správně vyhodnotil změnu procesní situace a ustanovil stěžovateli zástupkyni z řad advokátů, neboť v řízení o kasační stížnosti je zastoupení povinné, tudíž zkoumání podmínky potřeby ochrany práv stěžovatele odpadá.

Podmínkou pro ustanovení zástupce zůstává zjišťování, zda stěžovatel vzhledem ke svým výdělkovým a majetkovým poměrům splňuje předpoklady pro osvobození od soudních poplatků; tato podmínka byla u stěžovatele splněna.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji jako takovou zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Nejvyšší správní soud rovněž vážil nezbytnost rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle ustanovení § 107 s. ř. s. Obecně může přiznání odkladného účinku kasační stížnosti přinést ochranu jen do doby rozhodnutí o této stížnosti a má smysl pouze tehdy, pokud stěžovateli hrozí vykonáním nebo jinými právními následky napadeného rozhodnutí vznik nenahraditelné újmy. V daném případě tato podmínka dle Nejvyššího správního soudu splněna nebyla, neboť i kdyby Nejvyšší správní soud odkladný účinek kasační stížnosti přiznal, nevedlo by to k přiznání příspěvku na bydlení, který stěžovatel navíc nepobíral ani před vydáním napadených rozhodnutí správního orgánu I. stupně. Pokud by Nejvyšší správní soud v souzené věci o přiznání odkladného účinku této kasační stížnosti rozhodoval samostatně, musel by návrh na jeho přiznání zamítnout, neboť stěžovatel svůj návrh nezdůvodnil konkrétními skutkovými okolnostmi prokazujícími naplnění výše uvedených podmínek. Z těchto důvodů Nejvyšší správní soud o návrhu na přiznání odkladného účinku samostatně nerozhodoval.

O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení, které mu vznikly. Žalovanému správnímu orgánu, který by jinak měl právo na náhradu nákladů řízení, náklady řízení o kasační stížnosti v míře přesahující rámec jeho úřední činnosti nevznikly.

Odměna zástupkyni stěžovatele, advokátce Mgr. Dagmar Dřimalové, byla stanovena odměna za jeden úkon právní služby po 1000 Kč (převzetí a příprava zastoupení ze dne 16. 8. 2006) podle § 11 odst. 1 písm. b) vyhl. č. 177/1996 Sb. v jejím znění před 1. 9. 2006 a dále náhrada hotových výdajů ve výši 75 Kč. K tomu dále zástupkyně stěžovatele nárokuje další úkon právní služby ze dne 6. 9. 2006 (studium spisu u soudu) podle § 11 odst. 1 písm. f) ve spojení s odst. 3 téhož ustanovení vyhl. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, ve znění účinném od 1. 9. 2006, a náleží jí tedy odměna za tento úkon ve výši 2100 Kč a náhrada hotových výdajů podle ustanovení § 13 odst. 3 téže vyhlášky ve výši 300 Kč. Zástupkyně stěžovatele není dle svého vyjádření plátcem DPH. Odměna stanovená zástupkyni stěžovatele činí v celkové výši 3475 Kč jí bude vyplacena do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. září 2007

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu